

АҲОЛИНИ СИФАТЛАИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ ВА ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ БИЛАН КАФОЛАТЛАТИ ТАЪМИНЛАШ МАСАЛАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Бошланиши 1-бетда

Юртимизда "яшил энергетика"ни ривожлантириши, иқтисодиётга энергия тёҳжомкор технологияларни жорий этиш бўйича катта ишлар килинмоқда.

Ўтган даврда 430 мегаваттли қайта тикланувчи энергия маёнбалари ишга туширилди. Шунинг ўзи йилига 1,2 миллиард киловатт-соат электр энергисини ишлаб чиқармоқда. Бу — ижтимоӣ соҳа объектлари йиллик истеъмолининг 60 фойзига тенг, деган.

Бугунги кунда ижтимоӣ соҳа ва тадбиркорлик объектлари ҳамда аҳоли хонаонларида 250 мегаватт қўёш панеллари ўрнатилди.

Шу билан бирга, энергия ресурсларини тежаш тобора долзарб бўлиб бормоқда. Йил якунига қадар 3,7 миллиард киловатт-соат электр ва 2,4 миллиард куб метр газни иқтисод килиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Иккинчи ярим йилида 30 миллиард куб метр газ қазиб олиш ҳамда ероғи газ омборларида заҳирани камид 3,5 миллиард куб метрга етказиш, 41 миллиард киловатт-соат электр ишлаб чиқарни вазифаси белгиланди.

Электр тармоқлари ва трансформаторларни тўлтиқ таъмирилаш, энергия ресурсларини истеъмолида тартиб-интизомни кучайтириш бўйича топшириклар бериди.

Президент Шавкат Мирзиёев шу куни Абу Али ибн Сино номидаги Бухоро давлат тиббиёт институтининг янги биносини бориб кўрди.

Илгари ушбу таълим маскани ўтган асрнинг 50-60-йилларида курилган биноларда ва тарқоқ жойлашган эди. Ўзининг клиникаси ҳам йўқ эди. Инвестиция дастури доирасида шаҳар чеккасида институт учун янги мажмуя курилиб, жорий йип май ойда фойдаланишга топширилди.

Мажмуя 900 ўринли ўкув биноси, 200 ўринли клиника, симуляция ўкув маркази, виварий, спорт зали, 1 минг 200 ўринли талабалар ёткозонали, ошхонани ўз ичига олган ҳамда жаҳон стандартларидагидек яхлит жойлашган. Фанлар

ЎзА

ТАДБИРКОРЛИК

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯ: ИМТИЁЗ, ИМКОНИЯТ, САМАРА

Кувасой шахрида ўтган олти ойда янги ишлаб чиқарши тармоқлари куриш, модернизация килиш, саноат ва хизмат кўрсатиши соҳаларини ривожлантириши ўйналиринган умумий қиймати 31,5 миллион долларлик хорижий инвестиция ва кредитлар ўзлаштирилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 120 фойз кўп.

Шаҳар иқтисодиётiga инвестицияларни киритиш бўйича Ҳитой давлати таъкидли кимлоқ. Уларнинг бу бора-даги кўрсаткичи 13,1 миллион долларларни ташкил қиласди. Шунингдек, Россия, Жанубий Корея, Эрон, Германия ва Туркия ишбўйларонлари тақдим этган инвестициявий лойиҳалар миқдори хам ортиг боряти.

Эндиликада нафакат курилиш, балки тўқимачилик, нефть ва кимё, кимлоқ хўжалиги соҳаларига истиқболи лойиҳаларни жалб этиш саломги ортиши хисобига, шахарда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарши ҳажми ва экспорт салоҳияти кескин ошиди. Дастлабки хисоб-килобрага кўра, 2023 йил охирига саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарши ҳажми 2,9 трилион сўмни, ўши суръати эса 118,1 фойзини ташкил этиди. Бу бир вақтнинг ўзида 13 минг 400 дан ортик янги иш ўрни яратиш имконини беради.

— Шаҳримизни ишсизлик ва кам бағаллиқдан холи худудга айлантириш миқсадида 100 миллион доллардан зиёд хорижий инвестицияни ўзлаштириш борасида иш олиб боряпмиз, — дейди Кувасой шахри ҳокимининг инвестициялар, саноат ва савдо масалалари бўйича ўринбосари Салимжон Нишонкулов. — Киритилган инвестицияларнинг асосий қисми курилиш материаллари, тўқимачилик, нефть, кимё қишлоқ хўжалиги соҳаларига тўғри

келимкоқда. Бу борадаги ишлар саломигина янада кўпайтиши, сармоядорлар билан тўғридан-тўғри ҳамкорлик қилиш максадидан бир гурӯҳ қувасойлик тадбиркорлар Туркиядаги "Остим" ҳамда "Иведик" саноат ўлкаси сармоядорлар билан учрашиб, савдо-иктисодий, инвестициявий, илмий-техникик, технопарк ва бўшقا соҳаларини кўпайтира. Қарният 2019 йилда янги ўкув йилини янги мактабда бошлид. 210 ўринли мактаб Чўртонлик қишиги ахлига муносиб таъфа бўлди.

Шу билан давлатимиз раҳбарининг Бухоро вилоятига ташрифи якунланди.

ЎзА

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ
УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

ИНСОН ҚАДРИ УЧУН

ЭЛЛИК ЙИЛЛИК МУРОЖААТ ҚАНДАЙ ЕЧИМ ТОПДИ?

Муаммо бор экан, унинг ечими ҳам бўлади. Факат унг қунт, хафсала ва этибор билан ёндашиш керак. Кейнинг йилларда ҳалқ билан мулоқотнинг янги тизимиға асос солинган, жумладан, барча даражадаги раҳбарлар одамлар орасида бўлиб, муаммоларга ечим топиш ўйларини излаётгани ва энг муҳими, кўнгилларда шунга эришилаётганини Андижон вилояти Избоскан туманиндағи айрим мисоллар билан көлтирамиз.

Президентнинг Андижон вилоятидаги виртуал ва Ҳалқ қабулхоналари ходимлари томонидан шу кунгача кўплиш шикоятлар таҳлил килиниши, ўрганиши туфайли узоқ ўйиллар ҳал этилмай келаётган мурожаатлар ижобий ечим топиб, халқимиз розилиига эришилмоқда.

Избоскан туманиндағи Ўрта қишлоқ маҳалласида яшовчи Ҳусанбой Орифжонов Ҳалқ қабулхонасига мурожаатида Анозорз маҳалласидан оқиб ўтвичи Тентаксој дарёси устидаги кўприг 1968 йилда катта сел келиши оқибати ювилб кетганини баён қилган. Мурожаатда таъкидланишича, бу масаласидан эллик йилдан бўён турил ташкилотларга мурожаатлар йўлланган, бироқ этибордан четда қолиб кетаверган, ҳалқ дардига қулоқ солинмаган. Ҳусанбой аканнинг ёзишича, Избоскан ва Пахтаобод туманларини боғлаб турувчи кўпикчаликни маълум килган. Муаммо шундаки, ахолига замонавий тиббий хизмат кўрсатиб келаётганини маълум килган. Муаммо шундаки, ахолига замонавий тиббий хизмат кўрсатиб келиб ўтвичи.

Шинан маҳалласида истиқомат қилувчи Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 миллион сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 миллион сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 миллион сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 миллион сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 миллион сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 مليون сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 مليون сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 مليون сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 مليون сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қилиш учун банкдан кредит ололмаётганини билдирган. Қайд этилишича, у буш турган бинода автомобилларга техник хизмат кўрсатиши мақсадида кредит олиш учун банкпарга мурожаат килган, бироқ натижка бўлмаган. Тадбиркорга банкдан 354 مليون сўм кредит олишига амалий ёрдам кўрсатиди. Айни пайдада тадбиркор 11 иш ўрни яратиб, ахолига хизмат кўрсатиб келияти.

Бугунги испоҳотлар ҳалқимиз ҳаётида янги саҳифалар очётганини мамлакатимиз худудларни бўйлаб ўтказилаётган оммавий бўйлабларни ярнишади. Бу ижонатида Ҳасанбой Жўраев ўз мурожаатида бир неча ийлардан буен тадбиркорлик қ

ЯНГИ ҲАЁТ УЧУН, ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН УЧУН!

Давр нафаси

МУНОСИБ ВА ҚУЛАЙ ЯШАШ ШАРОИТИ ЯРАТИШ

мамлакатимизда амалга оширилаётган
бунёдкорлик ишларининг энг муҳим шарти

Ботир ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
курилиши ва уй-жой
коммунал ҳўжалиги вазири

Бошлангични 1-бетда

Мустақиллик байрамидан сал аввалоқ ёса биз, курувчилар ўз касб байрамимизни нишонлаймиз. Гап шундаки, давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 7 августдаги фармонига биноан, ҳар йили 7-умеюннинг иккичи якшансаси Ўзбекистон Республикаси курилиш соҳаси ходимлари куни деб ёзлон килинган.

Мақолани бежиз бу иккى ҳужжат билан бошламадик. Бинобарин, ҳозирги кунда янги Ўзбекистондаги изчил ислоҳотлар туфайли курилиш соҳаси ҳам тараққётнинг янги босчикинга борилмоқда. Амалга оширилаётган ишлар самараси иккимизий ҳаётимиздаги улкан ўзғаришлар, хусусан, "Обод қишлоқ", "Обод махалла" дастурлари асосида янгилаётган ҳудудлар киёфасида, "Янги Ўзбекистон" масивлари барпо этилишида, одамларнинг ўз ўйига эга булиш жараёндига куончларди акс этмоқда.

Халиқимизнинг ҳаёт сифати ва даражасини ошириша бевосита ҳизмат қиласиган соҳа вакиллари сифатида курувчиларнинг замонавии бино ва иншоотларни барпо этишидаги, шахару кишлопарниң киёфасини тубдан ўзғартириш борасидаги фаол иштирокини алоҳида тъақидлаш жоиз.

Замонавийлик ва хавфсизлик — қурилишда бош мезон

Бугун курилиш-бунёдкорлик ишлари мамлакат иктисодиётининг жадал суръатлар билан ривоҷланниб келәтган соҳаларидан бирга айланди. Республика жами курилиш ишлари ҳажми 2017 йилда 35 трilliон сўмни, 2018 йилда 51 трilliон сўмни, 2019 йилда 71 трilliон сўмни, 2020 йилда 88 трilliон сўмни, 2021 йилда 108 трilliон сўмни ва 2022 йилда 131 трilliон сўмни ташкил этидан фикримизнинг яқоп тасдиғиди.

Сўнгти ишларда курилиш соҳасини ислоҳ килиш бўйича Президентнинг 27 та ҳужжати ва ҳукуматнинг 24 та карори қабул қилингани эса ўзбўни ўйналишида ишлар ҳар томонлама мукаммал бўлишига замон аратган бўлса. Шахарсозлик кодекси янги таҳрирда кабул килиншиш ишларни янги замон таълабларига мослаштириша ҳизмат килиди.

Шунингдек, 2021-2025 йилларда курилиш тармогини модернизация қилиш ва инновацион тармоганинчи стратегия ва "Йўл ҳаритаси" тасдиқланди. Мухими, ўзбуқ ҳужжатларни доирасида катар чора-тарбиялар ва ислоҳотлар амалга оширилиб, муйайн натижаларга эришилди.

Аввало, таъқидлаш керакки, ўтган опти йил давомида шахар ва қишлоқ аҳоли пунктлари бўйича жами 1 минг 370 та шахарсозлик ҳужжати, жумладан, 202 та шахар ва шаҳарчанинг 1 минг 168 та қишлоқ махалла фуқаролар йигинининг бosh режаси билан биргаликда батағилан ректа-лаштириш лойхалари ишлаб қилилди.

"Обод қишлоқ" ва "Обод махалла" дастурлари доирасида ахволи оғир 1 минг 944 та махалланинг бosh режаси схемалари тайёрланди.

Ингли оширигача яна 225 та шахарсозлик ҳужжати, жумладан, 11 та шахар ва 50 та шахарча бosh режаси, 42 ҳудуднинг мастер

режаси хамда 122 та қишлоқнинг бosh режасини ишлаб чиқиш кўзда тутилган.

Шунингдек, Республикада биринчи ма-ротаба жойлаштиришининг бosh схемаларини тузиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Бунинг учун эса мақалали ва таъқибали кадрлар зарур. Шу боис, тизимдаги бosh лойиши институтларига шахарсозлик соҳасида фоалият юритган таҳрирlik таъқибали мутахассислар маслаҳатчи сифатида жалб қилинмоқда.

Опти ийдидан курилиш соҳасига оид 537 та техник норматив ҳужжат ишлаб чиқилиб, эскилари янгилади. Биноларнинг энергия самародорлигини ошириш ва кайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишга оид 10 та норматив ҳужжат Европа стандартлари асосида тақомиллаштириди.

Жорий йилнинг ўзида 2023 йилда курилиш соҳасига оид талабларни сода-лаштириш мақсадида шахарсозлик норма-ларининг:

— 44 таси ўзаро уйғуллаштирилади;

“ОЛТИ ЙИЛ ИЧИДА ҚУРИЛИШ СОҲАСИГА ОИД 537 ТА ТЕХНИК НОРМАТИВ ҲУЖЖАТ ИШЛАНГИЧИЛАНДИ, БИНОЛАРНИНГ ЭНЕРГИЯ САМАРДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ВА ҚАЙТА ТИКЛАНУВЧИ ЭНЕРГИЯ МАНБАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШГА ОИД 10 ТА НОРМАТИВ ҲУЖЖАТ ЕВРОПА СТАНДАРТЛАРИ АОСОИДА ТАҚОМИЛЛАШТИРИЛДИ.

— 36 таси смета-ресурс нормаларига бирлаштирилади;

— 30 таси техник регламентлар тоифасига;

— 76 таси мальумотнома тоифасига;

— 46 таси смета-ресурс нормалари тоифасига ўтказилиди.

Замонавий нормалар ва технологияларни табтиқ килиш мақсадида илор жорийий давлатлар билан ҳамкорлик йўлга кўйилган. Хусусан, сейсмик ва зилзиглана оид норматив ҳужжатлар бўйича Япония, ёнин хавфсизлиги оид норматив ҳужжатлар бўйича АҚШ, курилиш нормаларини геология, табтиқ-иклим ҳамда сейсмик геология, табтиқ-иклим ҳамда сейсмик схемаларни инобатта оғлан ҳолда жорийий нормалар билан уйғулнаштириш бўйича зилзигларни табтиқ этиланган.

Лойҳа-смета ҳужжатларни ишлаб чиқишида "ҳажм" услубидан фойдаланиш амалигаёт жорий қилинмоқда. Бунда жорий мамлакатларнинг ушбу ўйналишида амалга оширган ишлари, табтиқ этиланган мөъйян ҳужжатлари, янги технологиялари ва эришган ютуклари ўрганиб қилиндиди.

Эксперимент тариқасида 2024 йил дастурiga кирилган айрим иккимой соҳа ва инфраструктура обьектларида "ҳажм" усбулини кўллаш режалаштирилган. Эксперимент натижаси бўйича бу усбуни қурилишнинг бозка соҳаларига кўллаш ҳамда курилиш обьектларининг умумий соҳонида "ҳажм" усбулини ушунши 2025 йилда 50 физигача ўтказиш кўзда тутилган.

Соҳада "Курилиш нazorати" ахборот тизими жорий килиниб, назорат жараёнлари автоматлаштирилган айни муддо бўлмоқда. Ушбу тизим орқали 2022 йилда 30 мингдан ортиг обьект нazorатга олиниди.

Бироқратик тўсикларни бартараф этиш ва замонавий ахборот-коммуникация технологияларни кенг жорий этиш мақсадида "Шаффоф қурилиш" миллий ахборот тизимида ташкил ажорида таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. "Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни", "Максадли дастурлар мониторинг тизими", "Оғоҳ фуқаро", "Геопортал", "Курилиш материаллари классификатори" тизимлари шулар сирасиданди.

Соҳада курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди. Курилиш смета ҳужжатларни табтиқ этишни таъсисларни ортиглайди.

К

ТАХЛИЛ ВА ТАҚКОС

Шу йилнинг 11 августида Марказий банк хорижий валюталарнинг ўзбек сўмидаги қийматини эълон қилди. Унга кўра, доллар курси 400 сўмдан кўпроқ қимматлади ва 12 минт сўмдан ошиди. Тўғриси, долларнинг бирданига 3,5-4 фоиз атрофида кўтарилиши анчайин кутилмаган ҳолат бўлди.

Абдурауф ҚОРЖОВОВ,
иктисодий шарҳловчи

— Буни оғир, вахмали қабул килиш керак эмас, — дейди Марказий банк раиси ўрнобасари Беҳзод Ҳамроев ОАВларидан бирига берган интервюисида. — Чунки иктиносидети ўзини ўзи тўргипаш жараёни бўлади. Хорижий валютага нисбатан талаб ва таклиф мувозанлатлашиди. Тан олиш керак, ҳар доим курсининг ўзгариши оғрикли бўлади. Бу худди қасал бўлганда ачичдори ичиши ёки оғрикли мулажа олишга ўхшайди. Мулажа оғрикли, лекин уни олмасанги, касаллик газак отиб кетаверади ва эртага бўндан ҳам оғир даволанишга тўғри келиб қолади. Шунинг учун ҳам хозирда 3,5-4 фоиз, йил бошидан эса 7 фоиз атрофида тўғриланшига бўлгани табий жараён да ожигиётга ижобий таъсир кўрсатади.

Марказий банкнинг мазкур ҳолатга берган изоҳига кўра, «Асосий савдо-ҳамкор давлатлар миллий валютапарининг сези-ларли қадрсизланиши ташки таъсво савдо ва пул ўтказмалари канали оркали сўмнинг реал самарали алмашув курсининг мустахкамланиши олиб келди.

Бу, ўз навбатида, экспорт ва пул ўтказмалари тушумлари каналлари оркали мамлакатимизга валюта тушумларига ва ичики валюта бозоридаги таклиф хажмуга салбий таъсир кўрсатди. Натижада ичики валюта бозоридаги савдо алмашув курси давлатицаси суръатининг бир от зеплашибши — фундаментал омиллар таъсирида тўғриланшига кузатилди.

Марказий банк келгусида алмашув курсининг кескин қадрсизланишининг олдини олиш бўйича етарили инструментларга эга бўлиб, зарур ҳолларда қўшимча

ЕТТИ ЙИЛДАГИ ЭНГ ПАСТ КЎРСАТКИЧ

ИНФЛЯЦИЯ ЖИЛОВЛАНАЁТГАНИДАН ДАЛОЛАТ БЕРАДИ(МИ)?

интервенциялар амалга ошириш оркали төбанишлар юмшатиб борилади.

Мазкур тўғриланши реал самарали алмашув курсининг узук муддатли трендига кайтишига олиб кепади ва мувозанати курс валюта тушумларини ошириш оркали бозорда таклиф ўсишига хизмат килади. Реал самарали алмашув курси йил охирiga ва ўтга муддатли истиқбolla нисбатан барқарор бўлди.

Бу фикрларнинг дастлабки далинини 11 август куни Марказий банк томонидан хорижий валютапарининг ўзбек сумига нисбатан 14 августа амалда бўладиган қиймати эълон килганида кўриш мумин. Унга кўра, доллар 33,15 сумга тушиб, 12 041,88 сум, евро 88,31 сумга пастлаб, 13 219,58 сум бўлди. Рубль 1,40 сумга тушиб, 122,37 сумни ташкил қилди.

ИНФЛЯЦИЯ ВА НАРХ-НАВО

Лотинча «inflatio» сўзидан олинган инфляция сўзи «шиши», «бўртиши», «кутирилиш» маъноларини англителди. Бунда мамлакатдаги товар ва хизматлар бахоси умумий даражаси ошиши (ўсиши) тушунилади. Нархлар кўтарилиши натижасида мамлакат пул

бирлиги (миллий валюта) харид қобилияти пасайши рўй беради. Инфляциянинг асосий кўрсаткичи истеъмол нархлар индексининг муайян давраги ўзгариши хисобланади.

Дунё мамлакатларининг аксарият кисми, жумладан, Ўзбекистонда ҳам

инфляция даражаси «истеъмол савчаси» деб номланадиган, ўртача одам ёки оила доимий равишда сотиб оладиган маҳсулотлар, товарлар ва хизматлар тўпламига нисбатан аниқланади. У хизматтаҳо товарлар билан эмас, балки бирларни кундалик маҳсулотлар, масалан, турли хизматлар, нон, сабзавот, ўсимлик ёғи, тухум, гўч, гурч озиқ-овқат ва ноизик-овқат товарлар билан ўлчандан. Ушбу шартли сават нархи ойма-ой ўзгариб туради. Бундай ўзгариш кўрсаткичида караб инфляциянинг даражаси аниқлаб борилади.

2022 йилда юртимизда инфляция даражаси 12,3 фоизини ташкил этди.

Барча иктиносидий механизмларни кўллаб, жорий йилда бўйича инфляциони 10 фоиздан пастга тушуниш максад килинган.

Президентимиз ҳузурида шу йилнинг 7 февраль куни 2023 йилда инфляция даражасини пасайтириш чорбалари мухокамаси юзасидан ўтказилган йилишида шундай ракамлар кептирилар экан, бунинг учун истеъмол товарлари, жумладан, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, уларни «даладан дастурхонча» этикайтиб берисидаги харажатларни кискартириб, арzon булинишни таъминлаш, аҳоли учун жозидор молиявий хизматлар турларини кўпайтириш бўйича кўрсатмалар берилган эди.

Таълилларга кўра, бу олар 2023 йилда ҳам, келгуси йилларда ҳам сакланниб қолади. Шу боис, озиқ-овқат маҳсулотларни кўпайтириш, одамларни барни килиш бўйича қўшимча имқониятлар топиш керади.

Йилишида худудлардаги ана шундай имкониятлар таъкид килинган, уларни ишга солиш чора-тадбирлари белгиланди.

ДЕФЛЯЦИЯ, АСОСИЙ СТАВКА, КРЕДИТ ВА БОШҚА ЖИҲАТЛАР

2023 йил июль ойида Ўзбекистонда 0,2 фоизли дефляция кайди этилди. Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Статистика агентлиги маълумотларига кўра, истеъмол нархлар индекси пасайши озиқ-овқат маҳсулотларининг сўнгти бир ойда ўртага 0,9 фоиз арон-ланшаги хисобига кузатилди. Бу даврда ноизик-овқат маҳсулотлар 0,3 фоиз, Марказий банк келгусида алмашув курсининг кескин қадрсизланишининг олдини олиш бўйича таъсир килинди.

Иип босидан бўён йянвар-июль ойларидаги инфляция 3,3 фоизгача пасайди (утган ойда бўйсига 3,45 фоизни ташкил этади). Ииплик инфляция (утган йилнинг июль-юйига нисбатан) 9,8 фоиз изгача пасайди — бу 2016 йил августидан бери энг паст кўрсатич (8,6 фоиз) дир. Айни кезда шу йил давомида озиқ-овқат маҳсулотлар 10,7 фоиз, ноизик-овқат маҳсулотлар 7,3 фоиз, хизматлар 8,2 фоиз қимматлашиди.

Охирги ойда гурӯн ва ўтгаш қимматлашган, ун, тухум, сарёни, сут ва шакар арzonлашган. Бензин нархи кўтарилишида давом этган ёнглиси ҳолатни бозорига келиб кетади.

Яна бир муҳим жиҳат — Марказий банкнинг асосий ставкаси. У инфляцион таргетлаш режими доирасидаги пул-кредит сиёсатини юритишнинг асосий инструментларидан бўйиди. Банкларга пул бозоридаги фоиз ставкалари, шунингдек, Марказий банк томонидан банди тизимишни ликвидидан таҳдид этиши бевосита асосий ставкага бояғиқ. Уни ўзгаририши оркали иктиносидётада нархлар барқарорлигини таъминлашган, ҳолатни беради. Бундай инфляцияни кутилди.

Асосий ставка даражаси пасайди (8,5-9,5 фоиз) нисбатан қатъий пул-кредит шароитлар сақлаб қолинишида таъминлаши таъкидланди.

Иктиносидий тадқикотлар ва испохлодлар марказий асосий ставканинг 1 фоиз бандга тушуниши макроиктиносидий кўрсаткичларга қандай таъсир кўрсатади. Кэнишни хисоб-китоб килиб, иктиносидётада таҳдидлашиши, аҳоли истеъмоли ошиши, кредит хажми ўшиши кўтилаёттанинг далолати сифатида боялган эди.

Марказ таҳлилига кўра, асосий ставканинг 1 фоиз бандга тушуниши таъкидасида базавий сценарийга олиб кетади.

Халқаро валюта жамгармаси ўтказган тадқикотга мувофиқ, асосий ставканинг 1 фоиз бандга тушуниши кредит ставкаларини ўртага 0,6 фоиз бандга, депозит ставкаларни 0,35 фоиз бандга ўтгаририди.

Яна бир жиҳат, асосий ставка камайши тикорат банклари кредит ставкаларини пасайтириб, хусусий инвестицияларни разбагтириди. Бунинг натижасида ялпи инвестициялар хажми 0,68 фоиз кўлгади.

— Инфляция даражаси пасайтириб бўлса-да, фундаментал талаб омилларининг нархларга таъсирисиз хисобланади базавий инфляция кўтилаёттанинг мурасимни олиб кетади. Натижада базавий инфляция истеъмоли саватидаги мавсумий хисоб-китоб килиб, инфляцияни ўшиши таъкидланади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Жорий йилнинг дастлабки опти ойда мавсумий омилларни сакланиб қолаётгани ва ушбу соҳада нархлар мослашувни давромга таътиғанини бўйича ўтган бўйича оидомида хизматлар инфляциясида сезиалари пасайди ўтишади. Базавий инфляция хам кўтилаёттанди кўра, сенинрок пасайди, июнь ойда 11,3 фоизни ташкил этди. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Шу йилнинг 21 йули куни Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Жорий йилнинг 21 йули куни Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

Марказий банк башкаруви йигилишида асосий ставканинг 14 фоиз даражасида ўзгариши ўтган бўйича ўтишади. Натижада базавий инфляция таъсида тафсивот ошиши таъкидланади.

